

Aan algemeen bestuur 3 juli 2023

Adviesnota

Datum	23 mei 2023	Portefeuillehouder	B.J. van Vreeswijk
Documentnummer	1726050/1726051	Programma	Bestuur en belastingen
Projectnummer			
Bijlage(n)	1		
Onderwerp	Voorjaarsbrief 2024		

Voorstel

1. De voorjaarsbrief 2024 vast te stellen als kader voor de begroting 2024;
2. De voorjaarsbrief 2024 in samenhang te beschouwen met de bestuursagenda en de kostentoedeling.

Inleiding

In het voorjaar is het gebruikelijk dat het college van d&h een voorjaarsbrief voorlegt aan het algemeen bestuur. Hierin worden de ontwikkelingen en actuele inzichten beoordeeld die mogelijk van invloed zijn op het vastgestelde beleid en de financiën. Deze ontwikkelingen en inzichten worden vertaald naar inhoudelijke en financiële kaders voor de begroting en meerjarenraming, die in het najaar ter besluitvorming worden voorgelegd.

De kernboodschap van de voorjaarsbrief 2024 is:

"Er komt de komende jaren structureel meer en complexer werk op ons af. Dat vraagt om bewuste keuzes en meerjarig een investering in onze assets, onze professionals en onze bedrijfsvoering. Maar ook om ruimte om slagvaardig en adequaat te kunnen handelen in een snel veranderende omgeving. Met de organisatieontwikkeling zetten we de stap naar een wendbare netwerkorganisatie om adaptief in te kunnen spelen op de snel veranderende wereld om ons heen."

Beoogd effect

Het stellen van inhoudelijke en financiële kaders, op basis van ontwikkelingen en actuele inzichten, voor de begroting en meerjarenraming die in het najaar wordt vastgesteld.

Argumenten

1.1 Het Waterschap is beleidsrijk en onze inhoudelijke kaders sluiten goed aan bij de geschetste opgaven

Met de BOVI2050 beschikt het waterschap over heldere strategische kaders. De tactische en concretere invulling daarvan is het Blauwe Omgevingsprogramma 2022-2027 (BOP). Hiermee beschikken we tot 2027 over een goede basis voor doelrealisatie en samenwerking.

1.2 Het Waterschap is koersvast op de koers 'Water en maatschappij'

De geopolitieke ontwikkelingen, grondstoffenschaarste, prijsstijgingen en de krapte op de arbeidsmarkt vormen, net als in 2023, een belangrijk onderdeel van de externe ontwikkelingen. Daarbij is het nog niet bekend op welke wijze de uitslag van de verkiezingen en de samenstelling van een nieuw dagelijks bestuur leidt tot bijstelling van de koers van ons waterschap. Binnen deze context houden we vast aan deze ingezette koers en sturen waar nodig bij.

1.3 We creëren ruimte voor bestuurlijke accenten

Door het niet volledig inzetten van de tariefsegalisatiereserve in 2024 creëren we financiële ruimte voor het algemeen bestuur om inhoudelijk de bestuurlijke accenten aan te brengen op basis van de nieuwe bestuursagenda.

Kanttekeningen

1.1 Prioriteren blijft nodig

Voor de huidige (meerjaren)programmering is een analyse gemaakt van de beschikbare en benodigde capaciteit. Hieruit blijkt dat we opnieuw keuzes moeten maken in belang en urgentie om het werk uit te kunnen voeren. Eventuele initiatieven vanuit de bestuursagenda en de toename van hoeveelheid en complexiteit van werk wat op ons afkomt maken dat we tegen de grenzen van prioriteren aanlopen. Dit vraagt enerzijds blijvende aandacht voor prioritering en anderzijds om bredere keuzes om koersvast te blijven.

Het financiële kader voor de begroting, dat het bestuur via deze voorjaarsbrief meegeeft, vormt de basis voor het prioriteringsproces. In de begroting worden de gemaakte keuzes vastgelegd.

1.2 De geactualiseerde kostentoedelingsverordening moet nog formeel worden vastgesteld

Voor de begroting 2024 moet de kostentoedelingsverordening worden geactualiseerd. Dit heeft impact op de tarieven en daarmee op de lastdruk voor 2024 en verder. In deze voorjaarsbrief is de nieuwe kostentoedeling als uitgangspunt genomen. Bestuurlijke besluitvorming over de geactualiseerde kostentoedeling is voorzien in oktober 2023.

1.3 Een significante tariefstijging en herziening van de schuldpositie is nodig om aan verplichtingen te voldoen

In de meerjarenraming bij de begroting 2023 was een grote stijging van de lastendruk in 2024 voorzien. De ontwikkelingen die in de voorjaarsbrief zijn aangegeven hebben een verhogend effect. Om ons werk te kunnen blijven doen en aan onze verplichtingen te kunnen voldoen is een tariefstijging onvermijdelijk.

Daarnaast laat de geactualiseerde kostentoedeling een verschuiving zien in de lastendrukprofielen voor 2024. De trend voor de jaren daarna is redelijk stabiel.

Het algemeen bestuur heeft de norm voor de schuldpositie vastgesteld op 195%. Op basis van de huidige inzichten wordt de norm vanaf 2025 overschreden. Gezien de vele ontwikkelingen, waarvan de financiële impact nog niet duidelijk is, is het aannemelijk dat de norm de komende jaren verder onder druk komt te staan. Dit vraagt de komende periode om bestuurlijke keuzes rondom de schuldpositie.

Financiën

De voorjaarsbrief wordt gehanteerd als financieel en inhoudelijk kader voor de begroting 2024.

Vervolg

Na de besluitvormende vergadering van 3 juli zal het college overgaan tot het opstellen van de begroting 2024-2028. In de begroting 2024 wordt de bestuursagenda gehanteerd om bestuurlijke accenten aan te brengen. Daarbij informeren we het bestuur over de prioritering en de consequenties van de bestuursagenda voor ons beleid en onze werkzaamheden voor 2024 en verder.

Advies commissie

De commissie herkent dat de voorjaarsbrief in lijn is met de ingeslagen weg bij de begroting 2023, maar voelt een mate van ongemakkelijkheid omdat de bestuursagenda en kostentoedeling nog niet zijn vastgesteld. Van belang is om de bestuursagenda, de kostentoedeling en de voorjaarsbrief in samenhang te beschouwen.

Extra aandacht wordt gevraagd voor de mogelijkheden tot kritisch prioriteren en welke scenario's er zijn wanneer de grenzen van prioriteren bereikt zijn.

De commissie adviseert de voorjaarsbrief als bespreekstuk te agenderen voor het algemeen bestuur van 3 juli 2023.

Datum 23 mei 2023
Onderwerp Voorjaarsbrief 2024
Pagina 4 van 4

Bijlage

Voorjaarsbrief 2024

Ondertekening

Dijkgraaf en heemraden

drs. ing. K.A. Blokland
secretaris

mevrouw mr. S.H.M. Ornstein MCPm
dijkgraaf

Besluit